

L'Apiulà

Setmanari regionalista amb nínots

— Qui llengua té, a Roma val

10 cts.

REGENERADOR DE LA VIDA

L'Abat SÉBIRE ha trobat en les plantes del mar el mèdi infal·lible i e tornar la salut, sense remeis, als **tuberculosos, anèmics, convalecents, neurastènics, malalts el estòmac i budells, diabètics i albuminúrics**

COMUNICACIÓ A LES ACADEMIES DE MEDICINA I CIÈNCIES DE PARIS

DEMANI'S FOLLET EXPLICATIU GRATIS AL

DIPOSI T GENERAL: Diputació, 268. - BARCELONA

DE VENDA: Farmacies, Centres d'Especifics y Drogueries

Pot gran (500 grams), 5 Ptes. :: Pot petit (250 grams), 2'75 Ptes.

Elaborat en els Laboratoris Marins de Enghien-les-Bains (França)

Bombetes elèctriques de mig watt

Ilegítimes de l'estranger

Aquesta és la fàbrica

més important del món

5.000 obrers enfeïnats en la fabricació de bombetes

Demaneu-les a totes les botigues d'electricitat

Representant per Catalunya:

Josep Bolet

Concell de Cent, 265, 1.ª, 1.ª - Telèl. 3376

BARCELONA

TIRANT - BENEFACITOR

PATENTAT

PER AL DESENROTLL DEL PIT DE LES
SENYORES, HOMES I NENS

Els ven la casa Srs. **Eduard Schilling**
S. en C. (Barcelona, Madrid, Valencia) i
el fabricant d'elàstics i lliga-cames **Smart**

AMADOR ALSINA

Riera St. Joan, 8. - Barcelona

que enviarà folleto gratis a qui el demani.

Jaume Sauret. - 7, PELAYO, 7 PREUS REDUITS

ELS TIRANTS I LLIGAS MILLORS I DE MÉS
BON GUST, SON SENS DUBTE ELS DE LA TAN ACREDITADA

MARCA
Mandemall

DEMANIS EN CAMISERIAS I SIMILARS
VENDAS AL ENGROS M. DOMENECH VALLES
CONCELL DE CENT, 377. BARCELONA

CALÇALTS NOVELTY

SON ELS MILLORS I ELS MES BARATOS

Classes superiors per a senyor des de 10'50 pessetes

1, PLAÇA SANTA ANNA, 1

BANYS SOLÉ

Telèfon 7902

Salmerón, 15

El Confortable Català

Durán i Bas, 11. - Telèfon 3468

Mobles
transforma-
bles en
llits

Tallers de mobles de tota classe i decoració. Casa especial en sillons de
gran confort anglès forrats en marroquíer i velluts.

Academia COTS

Fundada el 1879 - Carrer Cucurulla-Plaça Sta. Anna

DIRECCIÓ GENERAL: ARCS, 7, PRAL.

Comerç, Banca, Borsa, Francès, Anglès, Alemany, Reforma
de lletra, Títol de Tenedor de llibres

Els Jocs Florals d'enguany

Lloem a Déu Nostre Senyor i a Madona Santa Maria. Amen. S'és celebrada enguany, com de consuetut des de la restauració, llur a gloria i enaltiment de la Llengua Catalana, la Festa dels Jocs Florals de Barcelona en el Palau de la Música Catalana, amb acompanyament de tritlleig i vespres del toca-campanes de l'escolà de Sant Francesc, venut a algun Royo Villano-

va de Madrid. Mes, malgrat les campanes i la substitució de la llum del sol per l'elèctrica de la Barcelonesa, que per atzar no va apagar-se com aquella i segons acostuma, la Festa va resultar formosa i fòrtament patriòtica.

El Palau de la Música Catalana, obra complicada del que fou la més *legítima gloria de Catalunya*, venut avui a madrilenys i botiflers per culpa d'una malaltia de fetge que'l fa el més *legítim repantani* i maldient de Catalunya, mostrava una munió bella de dames i damiseles, d'homes i de jovent, que enamorava. Ple de gom a gom, flairant de roses i clavells, un oblidava una mica la carregada i arbitraria ornamentació de la sala. El dibuixant de *Patums* i *Perdius* no podia somiar-lo més embellit de concurrència.

La Banda Municipal tocava belles tonades, per a distreure-la de què passava l'hora de començar la Festa, quan aparegué la Comitiva Oficial, amb el Batlle de R. O i els regidors de la ciutat—fòra els amics de l'arquitecte de la casa—els Diputats provincials i els Consellers de la Generalitat de Catalunya, els Mantenedors, qualche Mestre en Gai Saber, i els representants de les Societats convidades. I sonaren forts aplaudiments i s'assegueren excel·lències i senyories, i el Marquès de Olèrdola obrí la Festa.

Totseguit, el Mantenedor senyor Vidal explicà com el senyor President del Consistori, En Joan Alcover, l'altíssim poeta amic d'En Maura, no havia pogut embarcar per a venir de l'illa de Mallorca—malgrat la llibertat dels mars proclamada per Anglaterra i Alemanya i defensada pels Estats Units—per culpa d'un temporal de llevant que no fa cas de amenaces ni d'esquadres, ni de submarins; però que havia arribat el discurs del Mestre mallorquí, que a llegir anava.

I el discurs fou llegit. Si l'hagués oït Mestre Antoni, hauria sentit penediment d'haver escrit, en nom de l'Acadèmia, aquella comunicació botiflera i carrinclona, de progressista del 68, contra la Llengua Catalana. Perquè el

Mestre Alcover diu, en son bell discurs, com deuen amar-se, estudiar-se, pulir-se, estendre's i parlar-se la Llengua Catalana. És tot el discurs una meravella d'estil i un cant de patria. Que per molts anys pugui Mestre Joan Alcover, l'altíssim poeta, fer tals obres, per honra de Catalunya i ensenyança de sos fills. Amen.

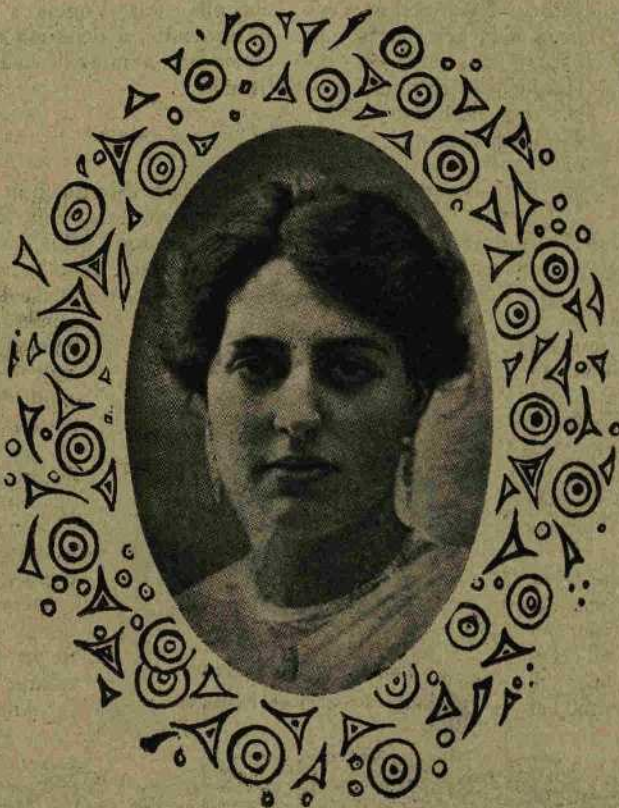
En Fèlix Escalas, mallorquí també, com Mestre Joan,

llegí una Memoria curta, precisa, correcta, enaltint molt un altre mallorquí, en Miquel S. Oliver, a qui s'ha concedit el premi Fastenrath, pel seu volum de "Poesies", com a Madrid li han concedit el premi de A B C per un article sobre Cervantes. El senyor Oliver, que és home (fort golafre—i així demostra que sab viure, perquè ventre porta cames—, menja a dugues barres i cobra diners a Barcelona i cobra diners a Madrid, diners alemanys o alemanitzats, enc que sia ell un fort anglòfil. Mes, anem a dir que cobra amb justícia; perquè, si belles són les poesies de son volum premiat, bell i scient és son article sobre el *Quirot*. Que per molts anys, i Déu vos l'augmenti, Mestre Oliver, i vos perdoni el pecat de dirigir un paper que sembla escrit per botiflers i sobrevingut i editat a les Batueques.

La Flor Natural l'ha guanyada un poeta jove, molt jove i molt poeta, fill de Manresa, la terra de les Bases, del cotó i de les truites flonges com d'escuma d'ous. Enguany són els Jocs Florals dels joves, Al veure-hi el Conseller Excel·lentíssim En Fran-

cisc Puig, llibreter de la Plaça Nova, i tanta joventut premiada, un pensa si això són uns Jocs Florals o una sessió de la "Protectora de la Infància". I el poeta de la Flor, en Fidel Riu i Dalmau, en fa ofrena a la formosíssima i elegant manresana Na Concepció Iglesias i d'Abadal, que, acompanyada dels Mantenedors senyors Verdaguer i Callís i Enric de Fuentes, passa a ocupar el trono entre grans aplaudiments, als acords de la marxa del Rei Don Joan.

La poesia d'en Fidel Riu canta la vida del camp, millor dit, d'una casa de camp o masia, tan modesta i vergonyosa, que's torna roja de la posta de sol; una masia que és a dalt d'un pujol com moltes masies, sobre terra que també es torna roja; una masia que té un masover i una masovera fecunda, encara que se li deuen haver mort els fills, perquè només es parla d'un, i encara petit: d'una masia que té un ocell a dins—aquí se'n diu una gàbia—i un ocell a fòra, a més d'unes eugues que saltin per les

Senyoreta Maria de la Concepció Iglesias i d'Abadal
Reina de la Festa

Don Joan Alcover
President dels Mantenedors

amb dret a premi ordinari dels Jocs Florals, que són *Patria, Fe i Amor*.

La Viola la guanyà en Folch i Capdevila, que no és pas dels Folchs de Cardona que canta en Masriera, ni dels Folchs innumerables de la família Folch, bons servidors, tots, de Catalunya. Es titula *El Temple devastat*. Sembla que qui l'ha devastat són els alemanys. Es diria que allò és un taller d'escultor a l'aire lliure o una botiga de desferres del carrer d'Urgell. En Folch s'indigna bràvament, i amb raó. Creu que els qui han enrunat el temple no saben el que's fan. Però, això no és cert. Pla bé que ho saben!

El primer accèssit el té Mossèn Navarro, home desgraciat en els Jocs, car la seva poesia és mereixedora de més alta distinció. L'Evelí Doria té el segon accèssit; i premis extraordinaris: de prosa, l'Eduard Girbal; de poesia, en

feixes; d'una masia que té gust de sol i crema boix a la llar.

Si fos tan bonica la masia de l'hereu que's canta en el primer accèssit d'en Girona i Cuyàs, probablement no hauria anat món enllà i el senyor Girona no n'hauria fet la poesia.

El segon accèssit, *Bachus plorant*, resultà ésser d'en Josep M.ª Casas.

L'Englantina no s'adjudicà. La joventut s'estima més fer patria que cantar-la. Però, si no l'haguéssim cantada, potser no podríem fer-la. Planyem-nos que no hi hagi qui canti la Patria

Manuel Manent i Cisa, amb un accèssit al primer en Rogent, de Palamós.

Diu el discurs de gracies Mossèn Casaponce, del Rosselló. Enalteix la Llengua Catalana i fa al·lusions a la guerra. Això promou una mena de desconcert, que no hauria de produir-se en els Jocs Florals, com no hauria de parlar-s'hi de la guerra, en cap sentit; que els Jocs Florals, si tenen a la guerra els fills de la Catalunya francesa, hi tenen els fills dels Vogels i els Fastenraths, d'altíssima memòria pels amants de la Institució.

Els Jocs Florals han de ser pels catalans com una mena de religió. Ells han salvat l'ànima catalana, al salvar la llengua. Com la religió, no poden ser patrimoni de cap banderia, ni excusa de lluita. Són quelcom que hem de posar per sobre de les passions dels homes, quelcom que tots hem de beure i respectar i amar, independentment dels fruits d'avui; mirant, no els fruits, sinó l'arbre.

Al cant de *Els Segadors* s'acabà la Festa dels Jocs Florals d'enguany.

Fins un altre any.

I tantdebò que, en lloc de coses de guerra, s'hi canti la Pau benèdida; i tantdebò que, els qui s'allunyen i besconten i desprecien la Festa, hi vagin i la honorin i l'afalaguin, com a santa Mare de lo que som, de lo que serem els catalans.

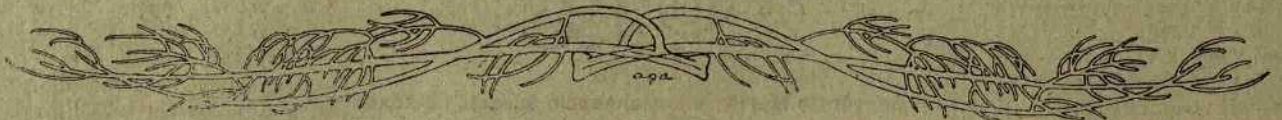
Amen.

Don Eduard Girbal
Guanyador de la Copa

Don Miquel S. Oliver
Guanyador del Premi Fastenrath

Curioses anècdotes floralesques

No ens proposem pas desacreditar els Jocs Florals. Dels Jocs Florals n'han eixit escriptors i poetes que Déu ens en dó. En la gaia festa, tot jugant, s'es desperta el sentiment de patria i adhuc el sentiment al ben parlar. El que hi ha és que molt sovint se'n fa morsa; que se'n és abusat, dels Jocs, com s'és abusat de les sardanes, dels orfeons, dels aplcs *pro* d'això o contra d'allò i altres neguitoses manifestacions catalanesques.

Dels Jocs Florals se'n contenen moltes, i no n'han succeïdes tantes com se'n contenen. No obstant, nosaltres ens proposem revelar-ne algunes de sensacionals que demostrin com els Jocs Florals haurien d'estar *privats* en segons quins llocs i a segons quines persones.

Una vegada era una ciutat famosa. En ella les patums de certa categoria s'havien proposat suplantar el jovent fervorós i una mica arbitrari del còs d'adjunts floralescos. Arribà un

any que va ser nomenada reina de la festa la filla d'un modest artista: una nena de dotze anys qui es rodejà d'una cort d'amor de companyes si fa o no fa de la mateixa edat. El poeta guanyador de la Flor Natural era un jove prevere i els que aconsellaren el nomenament de tal reina es creien haver tingut una idea subtil i encertada.

I lo fou certament, car a l'hora de ocupar el setial d'honor aquella petita sobirana amb les seves acompanyantes, es devingué com una apoteosi d'innocència. Els llargs cabells flotants, els vestits blancs arrebolant-se entre flors, llacs i músiques, i el mateix enjogassament i confusió que regnà durant la cerimònia, li donaren una novetat i un encís entenedor. Però, ah, amics meus!... Les noies casadores, les que havien tingut certes esperances de ocupar el solí floralesc, de fer-se envejar i desitjar, les que haurien passat deu nits de febre per assolir la ofrena gentil d'un poeta foraster i engelosir els galants indígenes, aquestes—i amb elles els seus pares, els seus germans, els amics i els amadors—es cregueren postergades, afrontades, i clamaren venjança.

A la primera junta general reglamentaria del Consistori

hi acudiren tots els socis *formals*. Havia arribat l'hora de despenllar-se d'aquells manífassers aixelabrats que transformaven l'augusta festa de la poesia en una costura de nenes.

Nobles, burgesos, catedràtics i empleats, ferits en la seva dignitat de ciutadans, s'encararen amb els escriptors i artistes que hi havia a la junta acusant-los de ineptes. Se'ls feu dimitir. Tot seguit, els de la nova junta modificaren el reglament. Shi va intercalar un article prohibint als poetes llorejats el nomenar regina de la festa una *menor* que vestís de curt. Mes, com ni així restava esvaïda la temença dels uns i l'afició a gosar de *bones vistes* dels altres, es fixà un mínim respecte a la circumferència toràtica, al diàmetre antero-posterior i al pes brut de les agraciades.

Un altre cas. Aquest esdevingué en una gran vila empor-danesa.

Havia obtingut la flor natural un poeta foraster. Al notificar-li els del Consistori li pregaren indiqués la dama de la seva elecció. El poeta, qui no tenia interès per cap damisela determinada, respongué el que responen molts poetes: "Vostès mateixos". Els del Consistori, aténint-se a la resposta del poeta, feren totseguit les seves gestions, escullint una xamosa donzella filla del major hisendat de la comarca. La distinció curullà l'orgull de l'hisendat, qui prometé deixar memòria de la seva esplendidesa.

Mes veusaquí que el poeta un mati fou cridat pel seu *principal*—el poeta tenia *principal*, com el tenen a Catalunya la majoria dels poetes.—Es tractava d'una senzilla coacció. El *principal* agrairia molt al seu dependent que nomenés regina de la festa a *fulana*. Era qüestió de complaure un industrial de la vila, pare de la noia, amb qui l'unien llaços de vera amistat i relacions financeres. I mostrà una lletra d'un prohò qui era alhora un mantenedor dels Jocs. El poeta cregué que el prestigiós personatge qui recomanava l'afer era un dels *vostès mateixos*. A l'ensem va suposar-lo d'acord amb els altres, i escrigué una missiva plena de frases galants i de hiperbòliques lloances a la burgeseta oferint-li el trono de la gaia festa.

I ja tenim dugues futures regines guardant amb gelosia el secret del llur triomf, rebent enhorabones i missatges de felicitació dels íntims presents i absents; cercant amigues per a formar una cort d'amor, pomell de beutats i de prestis; confeccionant el seu vestit de gala amb pressa i ansietat; tant, que entre elles i les seves acompanyantes no deixaren modista ni cosidora en la vila, i si més n'hi hagués hagut, més n'haurien agavellades; propasant-se, en fi, amb provinciana superbia, ofuscar a copia d'esplendor totes les regines i tots els reialmes haguts a Catalunya. Quan es descobrí el terrible malentès, esclatà una guerra civil afrosa, mortal.

Guerra de dames, guerra de gelosia, guerra de ceptres, guerra d'orgull, sense possibles avençes ni transaccions.

Era allò de sobrar-ne una de les dues en el món, de triomfar o morir.

Cap de les dugues volia abdicar el solí; es presentarien juntes a la festa, amb les seves gales i els seus exèrcits d'admiradors; qui més pugués, que més hi digués. El poeta, abans que desautoritzar-ne cap d'elles, preferia suïcidar-se. Cada una exhibia la lletra d'ell com una execució de sobirania legítima. A la vila es formaren dos bàndols. Per més complicació, l'hisendat era maurí i el fabricant republicà. Els odís de les passades eleccions es revifaren i la diada dels Jocs Florals prometia ésser una diada de sang i foc, i la gaia festa una hecatombe. La filla del demòcrata hi compareixeria apoiada pel poble en massa; la de l'altre, per la guardia civil aquarterada en la regió, en massa també.

El guirigai acabà el dia abans de la festa per la intervenció providencial d'un cadarn laringic. Triomfà la reina popular i muntà a l'estrada als acords de la *Marsellesa*.

Dels Jocs Florals jo en tinc una experiència que'm permetria de parlar-vos-en llargament. No vui abusar. Dec, però, fer-vos sabedors d'un succés floralístic edificant, del qual vaig ésser protagonista.

Servidor havia guanyat cinquanta pessetes en metàlic amb un article en prosa. No podent anar-les a recollir jo mateix, vaig procurar-me un cobrador. El meu cobrador era un prestigiós membre del jurat, un amic honorable, un home que tenia el seu nom inscrit en totes les convocatòries de certàmens dels encontorns, un com si diguéssim mantenedor professional.

Ningú millor que ell, pensava jo, puix coneix els motius formidables que t'obliguen a prosar floralísticament. T'ha donat el vot i et durà els diners, i les dugues coses les haurà fetes amb la mateixa joia d'amis, i amb aquella integritat i exemplaritat inherents al càrrec.

Si, si... Servidor vaig esperar endebades que tornés de la festa; servidor no li posà la vista a sobre fins nou dies més tard; servidor rebé a compte sis pessetes i mitja, després set i un ral, i així, a la menuda, vaig anar cobrant a *plassos* irregulars, incomprensiblement fraccionaris, vuit duros del premi. Al capdavant, però, el senyor prestigiós, autoritat literaria, individu del jurat, va creure lícit cobrar-se un tant per cent de comisió. I es retingué el saldo de dos duros que encara em deü.

Aquestes coses us provaràn com els Jocs a voltes són jocs perillosos. Si d'una soca d'escombra en varen eixir tres bales, de la Festa de la Poesia en pot eixir una revolució de pares de família, àvids d'exuberancies carnals de regina púber; la dissensió de tot un poble pacífic i el lladrocini sense responsabilitat judicial; que resulten veritablement tres bales... explosives.

COMTE PRUNA

Don Marià Manent Cisa
Guanyador del Premi del Consistori

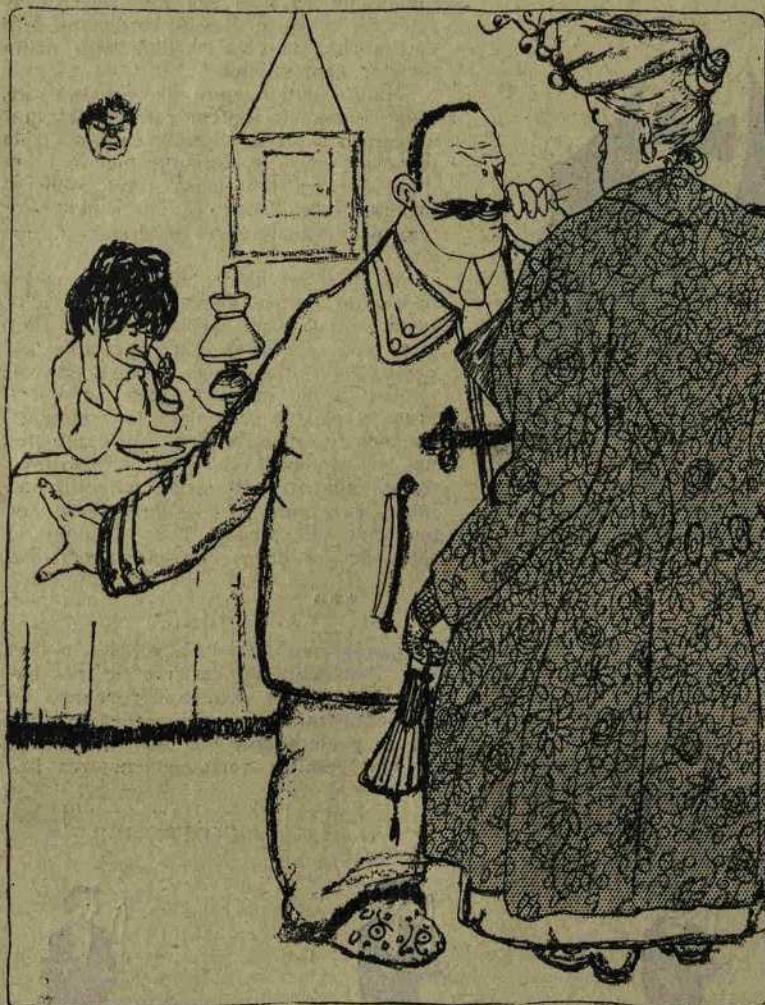

El català que's parla

Diada gloriosa dels Jocs Florals. Un poble festeja els poetes, els sacerdots de l'idioma... A la mateixa hora, al Passeig de Gràcia, parlen famílies que's creuen catalanes. Escoltem:

-
- *Buenas!*... com estàn?
 - Bé... i vostès?
 - *Tal cual...* amigo, si que *madruga!*
 - Anem a casa l'abuelita, que avui celebra el *cumpleaños*.
 - (Entre els fills dels pares de família hi ha dos aficionats deportistes).
 - Com està l'equip, *Pepe?*
 - En forma.
 - Entrenats?
 - Fa cinc mesos que s'entrenen.
 - I la iola?
 - Talla l'aigua.
 - Vas anar al camp?

- Si, noi; quins *goals!*
- Eren de *penalty*.
- I cal Eren de *corner*.
- Molt ben *shootats*.
- I cal El *referée* que'ls afavoria.
- Com que els altres carregaven de *fouls!*
- Això va ser una *melée*.
- En canvi, *dribling*.
- I quins *free-kik!*
- Hi hagué *corners?*
- Dos; els tirà el «*Racing*».
- L'«*Atlètic*», a pesar de tot, es portà molt bé.
- Tens raó, són dos grans *teams!*
- Vares anar a la *Boxe?*
- Si; en Cravan al sext *round* va quedar *kook-naut!*
- D'un directe?
- D'un directe d'en Johnson. Me'n vaig a l'handicap d'hàbits *rouges*, mentres el *papà* i la *mamá* aniran a casa l'abuelita.
- I jo al *Polo*.
- *Vaya*, adió, i records a l'*Enrique* i a la *Margot*.
- *Hasta luego*, expressions a tots.

-
- Lo que a mi em fa gracia, és sentir:
 - A casa tenim excusat *water-closet*.
 - Ahir vaig anar al restaurant «*Excel-sior*», que d'un *beefsteak* amb un tallet de llonganissa com un tel de ceba me'n varen fer pagar dos rals; i després vàreig anar al *hall*, a *flirtejar* una *miss*. A la sortida vàreig anar al *Music-hall Petit Moulin Rouge*, a veure el debut d'una simpàtica *Estrella!*
 - Què te'n sembla de les meves sabates? Me les he fregades amb crema *Lyon Noir*, i després del *café con leche*, m'hi menjat *croissant!*
 - Què te'n sembla de la companyia de *vaudeville* Elena Jordi? Hi ha un *attrezzo!*

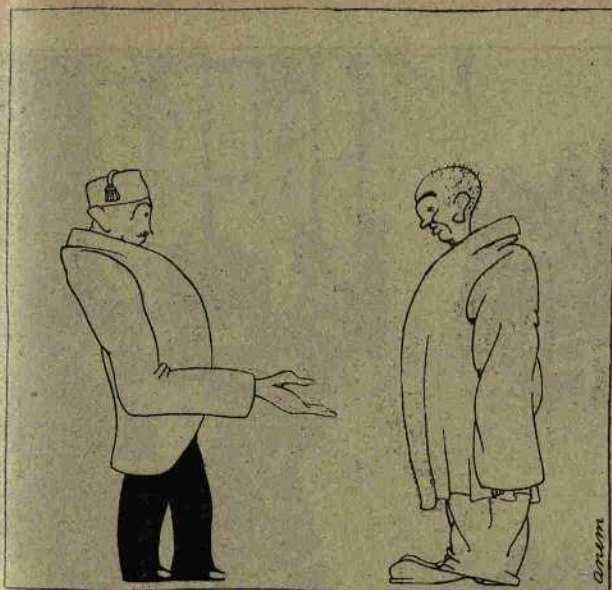
.....

I, després d'escoltar, ens en anem a casa, veient una mica entelada la diada gloriosa. I és que encara hi ha gent catalana que no saben treure's de sobre el llenguatge de municipal; senyors Esteves que encara tenen per acadèmic el guardia número tants que dorm a la cantonada.

Senyor Esteve i família: no sols en els Jocs Florals deü honorar-se l'idioma!

- No sé qué fer... Ara tira[per poeta]
- Potser és la seva sort... El de casa va enviar una poesia als Jocs, i miri si deuria ser bona, que un del jurat va col·locar-lo a la seva fàbrica.

— Que si el puc recomanar?... que també ha fet una poesia pels Jocs Florals, vostè?

«Rocinante» i el «Grupo Ojén»

Entorn del tercer centenari de la mort d'aquell castellà mundial D. Miguel de Cervantes s'ha fet un ambient de mentida. Els diaris castellans han dit que a Barcelona no s'ha fet res per honorar la memòria de l'home il·lustre. I és que'ns amiden per la seva mida. Ells sempre fan el buit a totes les nostres manifestacions patriòtiques. De les nostres accions només en treuen detalls verinosos. Poc se n'han cuidat de la nostra Festa dels Jocs Florals...

Els diaris castellans no han recollit la nova de l'homenatge fet a en Cervantes pel benemèrit Institut d'Estudis Catalans. Res, ells volien la manifestació de boycotts amb xim-xim i discursos de polítics sense intel·ligència. Volien quantitat, no qualitat.

Els catalans ja el varen fer, l'homenatge. Però a Barcelona hi ha molta gent que no és catalana. Sobre d'aquesta gent deu caure el pecat.

A Barcelona no han honorat en Cervantes els diaris escrits en llengua de Castella. Aquests diaris, en memòria d'en Cervantes, podien haver sortit més ben escrits. Res. *El Liberal*, *El Ciero*, *La Vanguardia*, el dia del centenari, i els dies següents, han sortit com sempre: escrits en *municipal*, la llengua oficial de l'Associació de la Premsa Diària.

¿I els militars?... En Cervantes fou militar. En acció de guerra va perdre una mà. Amb la mà que li

quedava va escriure elogis plens de meravella. *Las armas* són immortals per la seva ploma... En Cervantes militar ha passat el seu centenari sense que li fessin ni honors de *ranchero*.

¿I el Centre Aragonès? I el Centre Malagueny? I el de Cartagena?... Res, vinga balls i saraus i demanar al diputat amic una mica de influència per la taula de jòc.

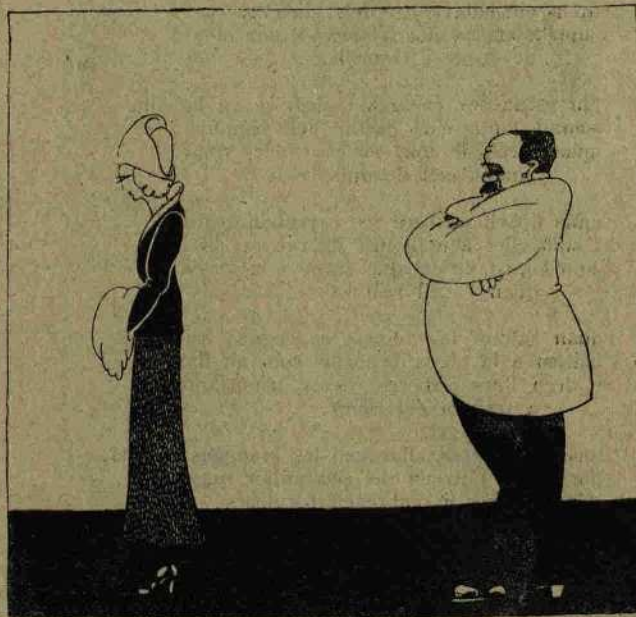
Dels castellans només s'han recordat d'en Cervantes els *toreros*. L'únic homenatge rendit a en Cervantes ha estat fet per la gent de *pan y toros*.

El *Grupo Ojén* va reunir-se al cafè del Liceu. Al mig de la taula hi varen posar un bust d'en Cervantes. Cadascú va llegir un elogi del Mestre i del *toreo* i va fer la copa. En Cervantes va ser elogiat com un revisiter famós. És com si haguessin passat de *muleta* el pobre Don Quixot, i haguessin posat *banderillas* a Sanxo Panza.

Aquest *Grupo Ojén*, representant del casticisme, mereix un acatament. Aquest acatament ha de consistir en fer pública la seva vida. El *Grupo Ojén* és una agrupació barcelonina. En els seus estatuts figura aquesta clàusula:

“Cada soci deu beure's una copa de “ojén” per cada cavall que cau mort a la corrida de cada diumenge.”

Si el pobre Rocinant hagués aixecat el cap, a còcs hauria fet córrer tots els socis durant l'homenatge del Liceu.

— Tenir el xicot poetal... quina barra!... Quan jo tenia relacions amb la teva mamà, ja era tenedor de llibres!

Camisería Sans

— BOQUERIA, 32 —
Especialitat en camises a mida

Don Fidel Riu...
Guanyador de la Flor Natural

De la vida al camp

Beatus ille qui procul negotiis...
HORACI

Aquella masia que fa olor de brosta
i és tota barrada damunt el pujol
i es torna tan roja de l'or de la posta
quan veu marxà el sol...

Aquella masia que fòra l'exida
té la virolada rojor dels clavells,
aquella masia que sempre és guarnida
de forces i rastrells...

L'hi escau ser feixuga i alçar-se en la cima
sentint tanta vida passar pels camins
quan l'ocell de fòra ses corrandes rima
amb l'ocell de dins;

quan l'ocell de fòra ses corrandes rima
i amb elles aquell gust de cel que hi ha,
aquell gust de cel que entra a la masia
quan l'ocell se'n va;

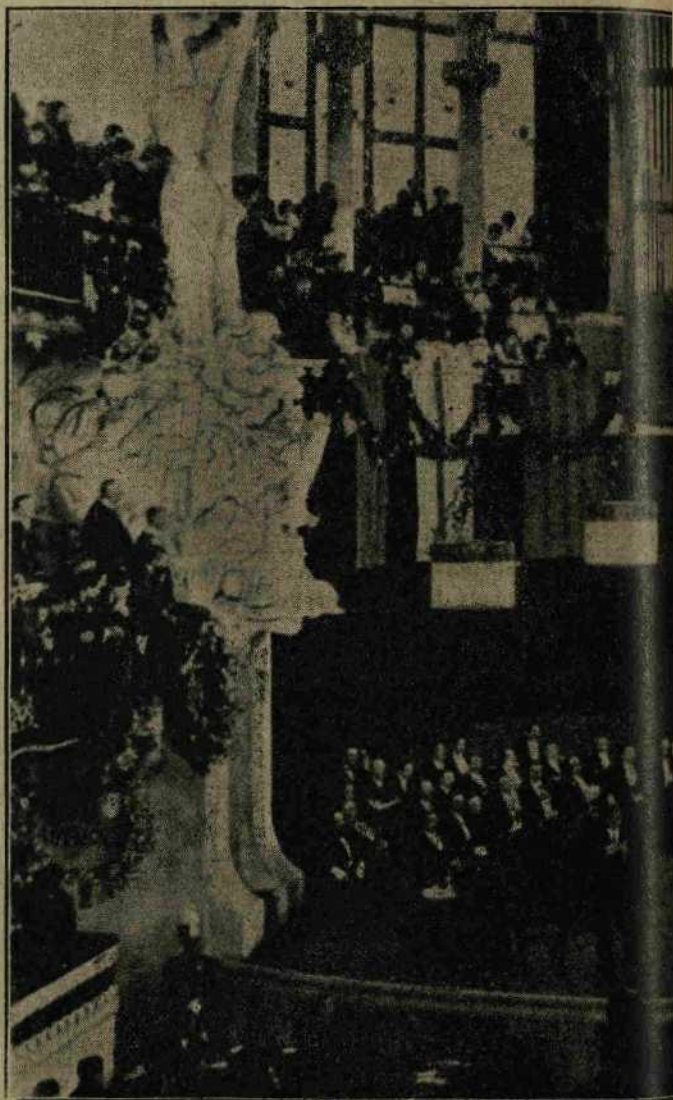
quan saltant les feixes les eugues brillantes
baixen a la plana bronzint com un llamp,
i alcen llurs crineres rosses, triomfantes,
a través del camp;

quan els ceps li allarguen les branques nuoses
per dar-li l'ofrena del seu millor most
i les oliveres li ombregen formoses
les tardes d'agost...

Aquella masia és aspra i és forta
com la terra roja del rústec pujol;
si entreu allà dintre, passada la porta
sentiu gust de sol;

sentiu l'olor brava del boix que espàtega
a dintre la cuina i en tot altre lloc,
(apar que la vida del mas hi batega
al ritme del foc!)

I us reb aquell home de cara arrugada
qui com un llampec té el mirar en l'ull
i us du de la cuina l'olor regalada
del menjar que bull.

LA FESTA DELS J

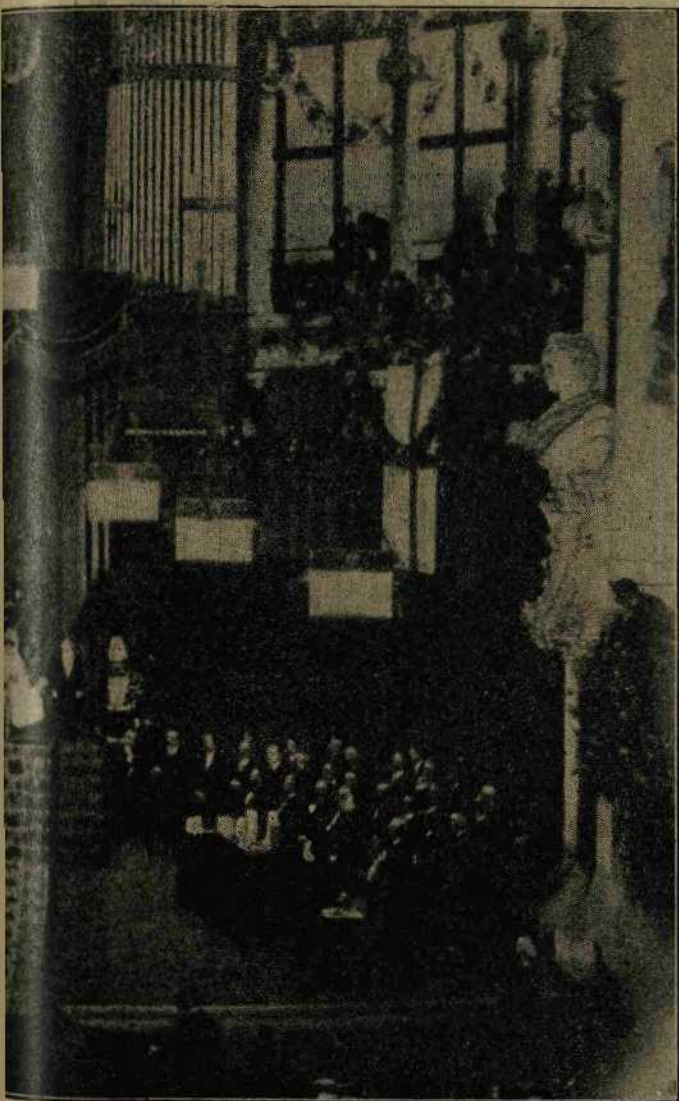
I aquella mestressa amable i fecunda
qui d'en tant en tant sol eixí al portal
i mentre camina el pas li circunda
l'immens davantal.

Obríu les finestres, masovera bella,
perque a dins hi deixi l'ànima d'un cant,
ungida de gracia, la petita ocella
que passa volant!

Obríu les finestres, masovera bruna,
perque els jorns us donguin tot el seu perfum
i en el vostre somni cada nit la lluna
posi un raig de llum.

Obríu les finestres a l'aura i la calda
i rieu com l'hora que a l'entorn somriu,
rieu que l'infant en la vostra falda
té les galtes roges com pomes d'istiú!

FIDEL RIU I DALMAU

3.—La Presidència

Don Rafel Folch
Guanyador de la Viola

ESPLAIS BARCELONINS

VII

El quint accèssit

Don Filibert ha tret la peça llarga,
don Filibert li ha espolsat els faldons,
ha trobat la senyora menys amarga,
i per dinà ha atacat de macarrons.

¿I no sabeu per què? La cosa és lícita,
enguany don Filibert és premiat;
l'ànima seva, plàcida i explícita,
neda en la mel de la felicitat.
Quan vegé el veredict en el diari,

parlà a la dona ple d'un dolç fadic:

—Tu vas ser la que em deies de tornar-hi—
i li donà un copet en el melic.

I digué *fòra!* i *endavant les atxes!*

Es comprà una corbata d'arabesc.

I anà a trobà en Casades i Gramatxes,

i dugué cinc retrats a Don Francesc.

La poesia li ensorrà la nyonya,

i li ennoblí aquell aire d'avestruç:

tot ple d'orgull amb puntes de vergonya
anà com cada dia a cà l'Arnús.

—¡Vaja, que ja ho sabem! ¡No faci el maula!

Diuen, els que hi entenen, que és tan bo.—

Don Filibert es va sentar a taula,

ungit pel quint accèssit de la flò.

I bellugant-se en la cadira estreta,

va recitar *l'Idil·li Bosquetà*,

on hi sortia el Bè i la Moreneta,

la Sina, i el Petó i el Rabadà.

I un amic seu—en Valentí Cabota—

digué amb un aire comi del que hi entén:

—Te la trobo un xiquet atrevidota,

però, vaja, l'istil és molt valent.—

I ell contestà escorrent-se-li la bava,

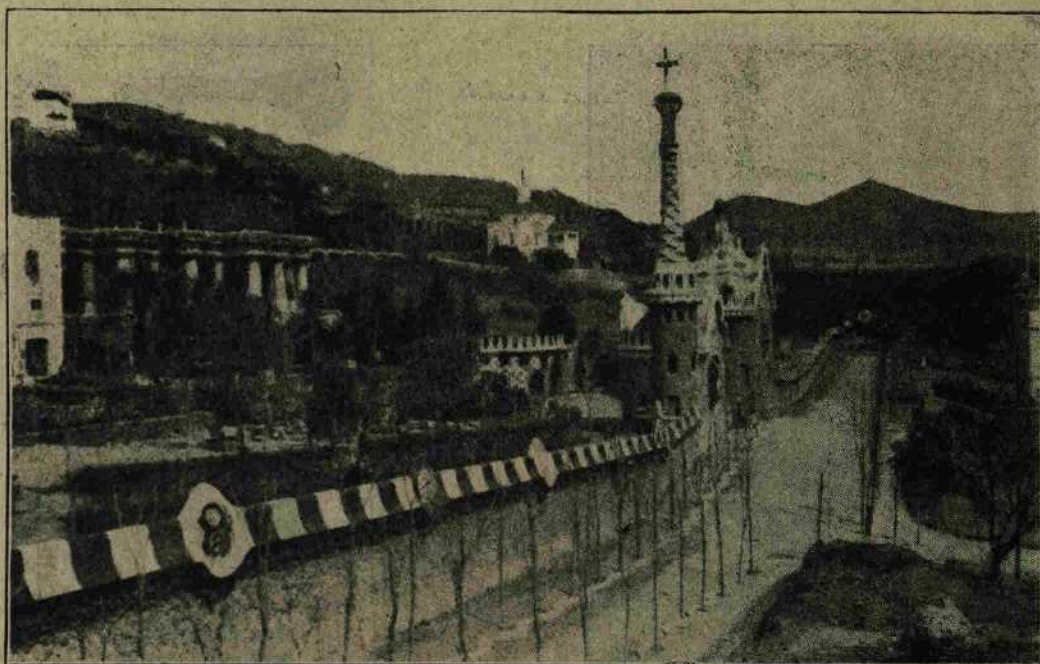
i ensenyant la miseria dels queixals:

—Es escrita d'ençà que festejava;

fa trenta anys que la tiro als Jocs Florals.—

VOLIOL

Entrada monumental del Parc Güell.

PEL NOSTRE TRIOMF

La Festa de la Unitat Catalana

Diumenge, 21 de Maig

Apet de 5.000 cuberts a l'aire lliure al

Parc Güell

Gran miting polític. -- Organitzacions comarcals

Altres festes

Preu de la inscripció: 6 ptes.

Sastreria Americana -- R. FERRER ROIG

Escudellers, 71 -- Avinyó, 34

PREUS REDUITS

CONFECCIÓ ESMERADA

Fàbrica d'articles de pell, carteres, petagues, moneders, cinturons, corretjes hàbit, maletes, sacs i carteres per a viatjants.

Preus baratíssims.

Casa PERELLÓ, Pi, 7 bis

NOTES

Llocs de inscripció: Lliga Regionalista de Barcelona, Societats adherides de tot Catalunya, *La Veu de Catalunya* i LA PIULA.

Catalans: Pel gran triomf dels regionalistes, per assegurar els fruits del triomf, el present i l'avenir de Catalunya, allisteu-vos a aquesta gran festa de afirmació nacionalista; veniu de tots els indrets a aquest acte d'enfortiment, de comunió de ideals i de interessos, pòrtic de la campanya parlamentaria salvadora de Catalunya, desvetlladora de l'Espanya adormida, orientadora del nostre avenir.

La subscripció estarà oberta fins dimarts, dia 16, si abans no s'han omplert els llocs.

Serà aquest dinar el més gros que s'ha organitzat a Espanya i ell sol serà tant gros com el de Germanor, l'Apet de la Victoria i l'Apet de Belles Arts, plegats.

Catalans: No falteu a la gran «Festa de la Unitat Catalana», digna del triomf obtingut i de les campanyes que s'acosten.

El columnari del teatre grec del Parc Güell.

CONSERVES PEDREROL I MIR Són immillorables
Provar-les és convèncer-se'n

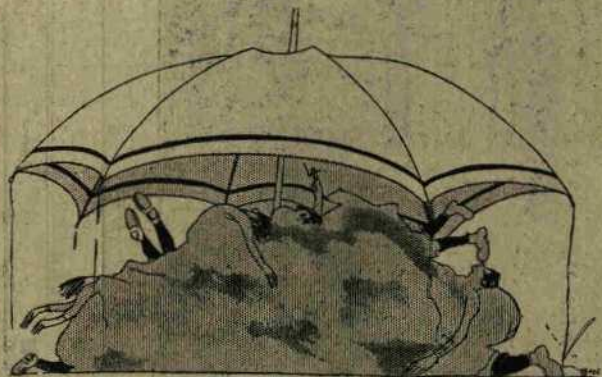
Els de "Madrid" avans de la lluita

FUTBOL

«L'Athlétique» de Bilbao, campió d'Espanya

El camp de l'Espanyol ple de gom a gom. Com a preludi inesperat, un xàfec que dispersa la multitud momentàniament i fa posar mala cara a la Sra. Quimeta i a tots els altres que no són de la confraria. A dos quarts de cinc, hora de començar, segueix plovent com si tal cosa, i la concurrència aguantant la pluja, també com si tal cosa. Apareix l'equip bilbaí, essent ovacionat; surt el "Madrid" i *¡aquí fué Troya!*, comença un concert amb *pitos* de tots els calibres que, segons conta un subjecte que acaba de rebre un telefonema de Madrid, fa parar el rellotge de la Porta del Sol. A aquests senyors *pitaires* els tinc de dir que no n'hi ha per tant, que una cosa és el futbol i altra els *toros*. No perquè s'hagin perdut les *flautes* han d'anar els *pitos* tant baratos. ¿Entesos?

A les ordres d'en Bruno-Brusi s'encaren els bilbains i els madrilenys, prenent la *ofensiva* els primers. Els de la Cort no s'hi conformen, i fent ús del dret de visita, se'n van de dret a veure l'harreche, que no està per còrtesies, negant-se a admetre targeta. Passen uns moments que uns i altres no saben què fer, entretenint-se a fer el *paso* pel mig del camp. Això als norteny, sembla que no els agrada gaire i, decidits, emprenen una *passejada* general fins a la porta de los madriles i es fiquen a dintre amb la naturalitat més gran del món, i amb gran sorpresa d'en Tens, que no esperava tal *deferencia*. Pilota al mig, i després d'una preparació netament norteny, altra vegada visita a la porta madrilenya amb *consequències*. Segueix plovent. Des d'aquest moment, darreries de la primera part, i durant tota la segona, els madrilenys estan completament acorralats, fent alguna que altra revifalla; però els bilbains s'imposen i s'apunten dos tantos més al seu favor. I plou que plouràs. Acaba el partit, després d'un atac de desesperació dels del "Madrid", amb el resultat de quatre a

Els de "Madrid", després

ZERO a favor de l'"Athlétique". El senyor Rubrik està groc i el senyor Rugby groc i blau. ¡Talment, senyors, aquests minyons de Bilbao us han deixat verds! ¿I doncs aquell famós fabricant de tantos? Es veu que sense la protecció d'en Berraondo la fàbrica no funciona. ¡Una engruna de pietat pels pobres vençuts! *Alirón, alirón...* Senyors... a pesar de tot lo que's digui, a pesar de tot el noble orgull regional, hem de blincar l'espinada en reverència i proclamar sense embuts ni pretensions ridícules que, avui per avui, en materia de pilota és l'"Athlétique" de Bilbao qui talla la carn, havent-nos de contentar nosaltres amb la *il·lusió* de tallar el bacallà, i encara quedar-nos només amb les espines. Quan els equips catalans arribin al conjunt homogeni que posseeix l'actual campió d'Espanya, conjunt material i sobretot moral, aquest darrer el que menys tenen els d'aquí i el que amb més força es manifesta en els bilbains, haurem donat un pas de gegant en la regeneració futbolística catalana i sols llavors podrem presumir d'ésser uns rivals veritat dels norteny. I això no es conseguirà fins i a tant que la materialitat quantitativa sigui anorreada per la moralitat qualitativa. Res de *fenòmenos* emmatllats transitoris, sense fe i sense entusiasme; val més mitjanies sense pretensions ni *contracte*, que al defensar una bandera vegin i sentin per ella tot el fervor d'un ideal, i que la dignitat dels colors que defensin es confongui amb la dignitat pròpia. Si no és fa així, cridarem molt, això si, gallejarem més i... perdrem sempre. Dit sigui això en lloança de l'equip bilbaí i per a que ho entengui qui vulgui i necessiti entendre-ho. I ara una efusiva felicitació al senyor Bruno-Brusi per la seva felicitat d'actuar de *juge de pau* durant el curs de la batalla. ¡Aprende, Berraondo!

CORRECUITA

La Comissió d'Acció Política de la Lliga Regionalista ha volgut solemnitzar amb una gran festa, escaigudamente anomenada de la Unitat de Catalunya, la gran victòria electoral del mes d'abril.

Serà una festa grandiosa, com cap més se n'hagi fet per la Lliga, corresponent a la seva més gran victòria.

«La Piula» hi dedicarà el número del dia 25, per al qual s'estan ja arreplegant treballs.

Volem que les nostres planes siguin honrades amb les firmes dels capdavaners del nacionalisme català, reservant als nostres lectors una gran sorpresa.

En el cartell d'una barraca del Paral·lel llegim aquests noms: Emilia Baró Capdevila. Aymerich.

El cor ens fa trip-trap, i anem per entrar-hi pensant que a la tal barraca s'hi conreua el teatre de la terra. Però llegim tot el cartell. És un cartell ple de *pulgas* i *pulgas*.

Davant d'aquesta invasió de insectes pensem que quan es torni a fer teatre català haurem de netejar els nostres còmics, animica i corporalment, com els gossos, amb sublimat, raspall i sabó insecticida.

ROYAL

Restaurant-Fiwe o Cloe Tea-Tziganes

Banquets - Fiambres - Dolços - Exquisit pa de Viena - Royal

La *Juventud liberal monárquica* del districte segon ha inaugurat les vetllades intimes. Aquestes vetllades, segons el president, seran quinzenals. També tenen el propòsit de celebrar un *certamen politico-literario*, i fer una revisió del cens electoral *para contrarrestar el caciquismo de izquierdas y derechas*.

Les dues coses ens inquieten. Perquè fins ara els liberals barcelonins ni capaços eren de ballar; i si ballaven, els tocava ballar amb la més llejta.

El senyor Mella proclama la Unió de les dretes, a base de: Religió, Regionalisme i Reformes socials.

Ja diu el senyor Mella que això de la Unió de les dretes no s'ha de fer arreu-arreu, sinó allà on convingui, com ha convingut fer la a Astúrias contra el caciquisme reformista.

Però certs elements de dretes ja veuen feta a tot arreu la intel·ligència—que no pot ser més que circumstancial—de maurins, jaumins i Defensa Social.

Déu nos en guard!

Produiria un Bloc d'esquerres que resucitaria els partits republicans; faria de la religió una arma política, i de tots els enemics de les dretes, enemics de la religió; fóra una intel·ligència xorca que sols podria aspirar a destruir, mai a governar.

Allà on imperi el caciquisme, déu fer-se l'aliança de dretes, d'esquerres, de tothom, contra el caciquisme.

Aquí, la Unió de dretes no hi té res a fer, com no hi té res a fer el maurisme. Tot lo bo d'aquests partits, ja ho ha fet el Regionalisme.

A nosaltres, que desconfiem sempre, ens sembla veure, en aquesta idea que llença el senyor Mella, d'una manera imprecisa, una arma contra el Nacionalisme català que el Comte de Romanones, el gran amic del senyor Mella, prepara per quan li faci falta.

S'ha d'estar previngut contra les males arts dels polítics centralistes.

El nostre *Pol* ha estat malalt. Això de les malalties és una cosa que no respecta ni la gent que té l'aristocràtic gust de fer broma. El noi de LA PIULA, sense la seva companyia ha anat una mica a les palpentes. Però el nostre *Pol*, com dels enemics de Catalunya, ha triomfat dels microbis i es prepara a ajudar-nos en la nostra tasca i tutejar els polítics de la *meseta* amb les seves cartes de la *villa del oso*.

No cal dir com això ens alegra ni fer remarcar si alegrarà els estimats llegidors que segueixen la nostra tasca.

A l'*Ideal-Retiro* s'ha celebrat el banquet que la *Federación de Juventudes Mauristas* dedicava al seu president Goicoechea. Com és de suposar, en Maura, amb tal motiu, ha escrit una altra carta. En Maura és el polític que ha escrit més cartes polítiques. Està a frecc de les 48; el joc sencer. Aquesta darrera, tractant-se d'un àpet, déu venir a representar el rei de copes.

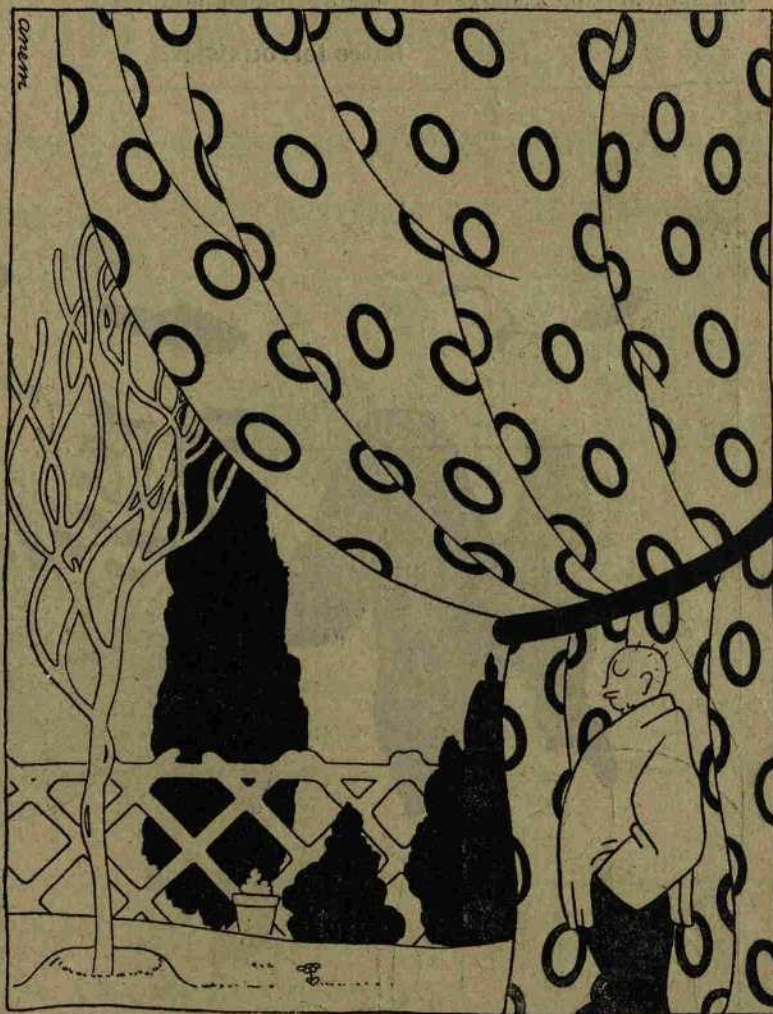
El *Liberal*, orgue oficial de la Companyia de tranvies de Barcelona, aquell diari de quan es fa fosc, aquell diari que'l deixen cridar pels tranvies—i els conductors miren amb aire de protecció i deixen pujar els *periodistes* perquè'l cridin, tant si el tranvia corre, vola o està parat—, aquell diari *sicilpítico* està que bufa.

Res, ara per cridar l'atenció s'ha fet ateu.

L'altre dia parlava dels funerals pel desgraciat Granados i venia a dir: *Las oraciones al llegar arriba, si es que allá arriba hay Dios*. Pels tranvies de Barcelona que tenen per orgue *El Liberal*, al costat dels rètols que diuen *Se prohíbe escupir*, aviat n'hi veurem d'altres que diran *Se suplica la blasfemia*.

La Societat de Caçadors «La Torcaz» té convocats per avui, a les nou de la nit, tots els *nemrods* barcelonins per a tractar del impost municipal sobre els gossos.

Mosca! Alerta; *La Torcaz* en la brecha! Això put a revolta de *Sinn Feiners* fusella-gosses.

—Res... estic convençut... Per fer poesia s'ha de viure a la torra, davant per davant d'aquesta esplèndida naturalesa!

Caixes Catalanes

:: Porrans catalans de vidre ::
:: Rajoles catalanes d'Arts i Oficis ::
Plats decoratius catalans i tota
:: : : : : mena d'antiguitats : : : : :

ANTIGUITATS

“La Vicaria”

22, Banys Nous, 22

(davant del carrer de la Palla)

Caixes Catalanes

:: Porrans catalans de vidre ::
:: Rajoles catalanes d'Arts i Oficis ::
Plats decoratius catalans i tota
:: : : : : mena d'antiguitats : : : : :

El senyor don *Enrique* Borrás, per la senzilla raó de què no li ha dat la gana, no farà teatre català, aquest any, a Novetats.

Tenia empresa, autors i públic.

El senyor don *Enrique* Borrás no ha volgut. Ell és així.

El senyor don *Enrique* Borrás s'estima més anar a lluir els seus trajos de fantasia i el seu *ceceo* terres enllà. Ara que no són nostres se'n va a las Illes Filipines a fer teatre de Castella. Però estem satisfets. En Borrás no va amb honors. Va com atracció. Com a número de circ, entremig d'una companyia de sarçuela. Res, *La gatita blanca* i un monòleg de don *Enrique El arte de ser bonita* i un dramet de curtes dimensions. Tal és la intenció primera, però nosaltres aconsellem a don *Enrique* que assoleixi tot dos gèneres; que, ja que va amb còmics de sarçuela, no sigui tonto i aprofiti la ocasió. Don *Enrique* estaria espatarrant en el *Tarugo del Puñao de Rosas*. Res, animi's; de lluny no ho sabrem; unes ovacions i unes pessetes més a la butxaca. Pensi que si en Martínez Sierra l'hi hagues manat també ho

hauria fet. I que li agrada fer de criat, a aquest home, quan podria ésser l'amo a casa seva! És el *sino* de les persones

Don Joan La Cierva ha fet un partit nou: una colla. No vol ésser amb en Maura contra en Dato, ni amb en Dato contra en Maura.

On redimoni vol ésser, el senyor La Cierva, el gran culpable de la caiguda d'en Maura, el gran enemic de Catalunya?

Al pas de la porta

El senyor La Cierva no sab qui governarà darrera del Comte de Romanones, i no es vol comprometre.

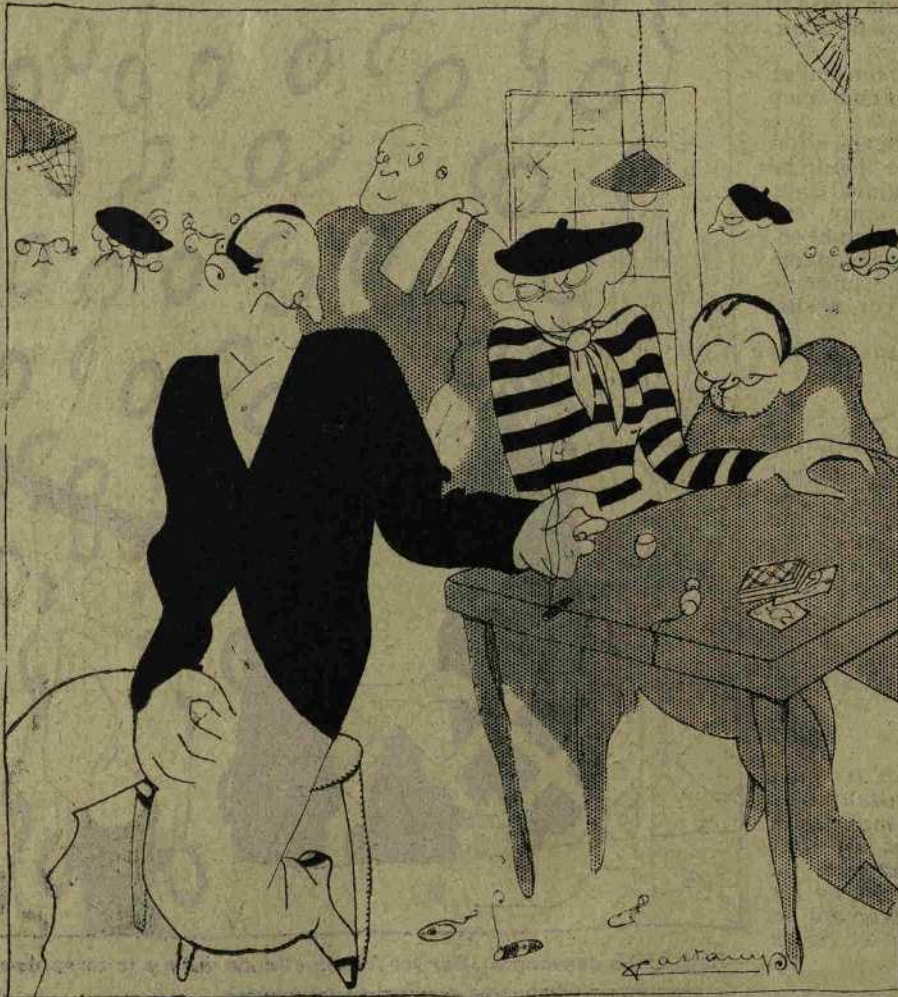
Vol estar en disposició d'ésser maurí o idoni, segons el Rei cridi a governar en Dato o en Maura.

No és cap tonto, el senyor La Cierva.

D'això se'n diu ésser home de principis, de idees.

Tot lo demés són trons.

Entre lerrouxistes

El senyor Melquiades Alvarez no creu que Asturias sigui regionalista, ni creu en el regionalisme.

Abans hi creia; demà potser hi creurà.

Com a capdill d'un partit que no té programa ni ideals, pot pensar com vulgui.

El reformisme no compta més que amb unes frases buides del capdill, la derrota del senyor Azcárate i les barbes del senyor Zulueta.

Perquè el senyor Zulueta, encara que faci el reformista, no ho és.

En el reformisme només hi ha posat la barba; lo altre, no.

Lo altre és al servei del país.

El Tribunal Suprem ha anul·lat les eleccions de Girona. S'han pogut provar els fets de la oposició i s'ha fet acte de justícia.

Si s'hagués pogut provar el que va passar a Arenys de Mar, a Vilademuls i a Vich, també s'haurien anul·lat les eleccions.

Les noves que a Girona convoqui el Congrés dels Diputats, seràn, segurament, altra victòria del Nacionalisme català.

Esperem i confiem.

Una nova important ens arriba de Madrid. Els diputats electes han anat al Congrés a fi i efecte d'escullir setial, *escaño* segons tecnicisme parlamentari. Els telegrams de la *villa y corte* ens donen tota mena de detalls de la trascendentíssima operació. Així sabem que els senyors Dato, González Besada, Sánchez Guerra i Bugallal particularment ja han escullit *escaño*; és a dir, estan *escanyats*, que diria el noi de LA PIULA, si fos un graciós madrileny.

Té, a nosaltres no ens deixen fer el monte, i fins al Palau de la Música hi deixen fer Jocs públics... després diràn els de la Lliga que no estan d'acord amb el Govern...

Imp. Fills de Domingo Casanovas, Barcelona

J. Cardús

Paraigües - - Ombrel·les - - Vanos

Portaferriça, 10

Màquines d'escriure

De tots sistemes des de 25 pessetes a 800

Darrers modelos amb 40 % d'economia

Corts Catalanes, 69

(Gran-via)

Barcelona

Corts Catalanes, 619

(Gran-via)

Barcelona

8

Especialitats per a oficines: Se necessiten agents: Demanin avui mateix catàleg i condicions: Grans beneficis per al revenedor.

LA PIULA

Setmanari Regionalista

AMB NINOTS

SORTIRA CADA DIJOUS A LA TARDE — 10 cèntims

Redacció i Administració: Llibreria Bonavía i Durán — Boqueria, 20. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

BARCELONA: Un trimestre 1'50 ptes. — AFORA: Un trimestre 2'00 ptes. — ESTRANGER: Un any 10'00 ptes. — Es paga a la bestreta

HISTORIA DE CATALUNYA

PER ANTONI AULESTIA I PIJOAN

DOS HERMOSOS VOLUMS: EL PRIMER DE 416 PLANES; EL SEGON DE 552

PRESENT ALS CATALANISTES

amb motiu de la festa dels Jocs Florals i tant sols per aquest mes de Maig. Es vendran ricament enquadernats al preu de

10 PESSETES ELS DOS VOLUMS

De venda en les principals llibreries; a casa de Joà Almirall i Forasté, PRINCESA, 16

i en nostra Administració: Llibreria BONAVIA I DURÁN: Boqueria, 20. Barcelona

— ¿...Projectes?... Al món hi ha molts canals: el de la Manxa, el de Suez, el de Panamà; però tots són d'aigua salada. Jo en faré un d'aigua dolça... Jo sóc capaç d'obrir l'Espanya en canal!